

Carles Palacio

FOTOKAZETARIA

ARGAZKIGINTZA SOZIALA IPAR

“Arte grafikoak ikasten hasi nintzenez arreta eman zidan argazkilaritzak, hain espazio urrian transmititu zezakeen guztia-gatik eta darabilen ikusmintzairaren unibertsaltasunagatik. Kamera analogikoekin hasi nintzen nire lehen argazkiak egiten, etxean prozesatzen eta eskaneatzen nituen argazki-filmak. Auzoan gertatutako etxegabete-segida batek eta hauen harira Gironako PAHren (Hipotekek Kalte-tutakoen Plataforma) elkarretaratzeek argazkilaritza sozialean berretsi ninduten: errealitateen berri eman beharra neukan, nire argazkiak begiratuak eta baloratuak izateaz harago, zerbait gehiagorako balio zezaten. Fotokazetaritza ikasketak egitea erabaki nuen orduan, eta apurka-apurka hedabideekin kolaboratzen hasi nintzen”

“Ez diot utziko jazarpeneri nire lanean eragiten”

Directa eta *ElNacional.cat* hedabideentzako egiten du lan Carles Palacio i Berta (Girona, Herrialde Katalanak, 1988) fotokazetariak. Jaioterriaz harago, *The New Yorker*, *Financial Times*, *Internazionale*, *Agència Nur* eta *The Guardian* hedabideetan ere argitaratu dituzte bere lanak. Argazkilari iaotasunak onerako nabarmendu ohi duen arren, orain gutxi kazetaritzaren beste aldea ezagutu du: urtarrilaren 16an, lanean zebilela, Espainiako Poliziak Gironan egindako sarekadan atxilo eraman zuen.

TESTUA | AMAIA LEKUNBERRI

ARGAZKIAK | JORDI BORRÀS

Urriaren 1eko erreferendumaren urteurrenean AHTren Gironako errailak okupatu zituzten. Horren harira desordena publikoa leporatu dizute, lanean ari zinen arren.

Komisaldegian egun hartako argazkiak erakutsi zizkidaten. Kazetarien Elkargoko besoko laranjaz ageri nintzen. Kamera eskuan eta objektiboak gainean, argazkiak ateratzen eta berrikusten azaltzen nintzen. Lanean ari nintzela argi erakusten zuten.

Poliziei kazetaria zinela jakinarazi, eta hauek harrituta agertu ziren.

Ez dakit plantak egin zituzten edo, aginduak betetzera mugatuz, benetan ez zekiten nor atxilotzen zebiltzan. Deklarazioak egitean nire abokatuaren galderak erantzun nituen soilik, kazetaria nintzela ageriko eginez. Horrek ez zuen beraiei iritzia aldatu, ez zuten horren gainean ezer esan. Karguekin aske utzi ninduten, eta listo.

Zein irakurketa egiten duzu atxilotetaz?

Atxilotetak guttiz erreprexisoak izan

dira. Argi eta garbi, askatasun pertsonalaz harago, prentsa eta adierazpen askatasunari eraso egin diote. Mundu guztia bezelaxe, kazetariak ere atxilotu ditzaketela jakinarazi nahi izan dute.

Kataluniak bizi duen egoera politikoa tarteko, prentsa askatasunaren kontrako oldarraldiak areagotu dira?

Bai, beste hainbat kidek ere pairatu dituzte halakoak. Bertan egon ezin direla esanez manifestazioetatik kanporatuak izan dira batzuk, eta kazetari gisa identifikatuta joan arren borra kolpeak jaso dituenik ere bada. Ez da Espainiako Poliziaren kontua soilik, Mossos d'Esquadrek ere badituzte horrelako jokaerak. Mossoek ez zaituzte atxilotzen, baina kazetariaren lana eta informatzeko askatasuna mugatzen dituzten praktikak izaten dituzte.

Lanean, behin baino gehiagotan beldurra sentitu duzula diozu.

Bai, polizia kolektiboen eta ultren manifestazioetan seinalatua senti-

tzen zara, norbait atzetik doakizula sentitzen duzu. Halakoetan ohartzen zara ez zarela zure lana libreki egiten ari, ez zarela beste edozein manifestaziotan bezala sentitzen.

Guzti honek nola eragiten du zure lanean?

Ez dut nahi gertakariok nire lanean eragina izaterik. Berdina egiten jarraituko dut, gisa berean eta arau berberekin. Ez diot utziko jazarpenari nire lanean eragiten. Eraren batean aurre egin behar diogula uste dut, “zuk ez nauzu kikilduko” adierazi.

Zeure burua autozentsuratzera heldu zara?

Kontu gehiagorekin zoaz, badago autozentsura pixka bat. Argazkiak ateratzen dituzu, baina nire kasuan ez dira atera nahiko nituzkeenak edo harro sentiarazten nautenak. Adibidez, polizia bati gorputz osoko argazki bat ateratzeko nahia izan dezaket, daraman taserra eguzki izpi batek zeharkatzen duen unea harrrapatzekoa. Baina argazki horren harria arazoak izan ditzakedanez, buruan

dudan irudia ordeztaserra eta mossoaren plaka zatia ageri diren argazki bat aterako dut, agentearen identifikazio zenbakirik gabe. Argazkia egiten duzu, baina autozentsuratzen ari zara. Maila baxukoa izan arren, autozentsura da. Etengabe dituzu buruan argazkiek izan ditzaketan ondorioak eta Mozal Legea.

Mehatxuak ere egiten dizkizute kazetarioi.

Bai, badakite nor zaren, norekin ibiltzen zaren, zure soslai egiten aritu dira. Ez da batere atsegina.

Nondik begiratzen duzun, zure lanaren aitoren moduko bat ere izan daiteke atxiloketa.

Bai, argi da nire lanari dagokionez zeozerrek gogaitu egiten dituela. Izan daiteke ditudan kontaktuengatik, egiten duan lanagatik, argitaratzen duanagatik edo nire lana argitaratzen dutenagatik. Niri dagokidanez saiatzen naiz panfleto itxurako ezer ez egiten, ezta proselitismo ukituko ezer ere. Hori bai, logikoa denez egiten ditudan argazkietan nire jarrera politikoa eta ideologia zein diren

nabaritzea nahi dut. Horrek izorratu eta haserretu egiten dituela uste dut.

Atxiloketa tarteko, babestua sentitu zara?

Jende askoren erantzuna ikaragarria izan da, babesa sentitu dut. Dena den, esan beharra dago Kataluniako mugez harago jaso dudan erantzuna urria izan dela. Bertoko hedabide askok ere ez diote kasuari tokirik eman. Harrigarria iruditzen zait fotokazetari bat atxilotua izanik, hainbat hedabidek zein elkargok ezer gertatu izan ez balitz bezala jokatzea, kazetari guztioi eragiten digunean. Badirudi irakurketa hurrengo dela: “katalana denez, ezkertiarra dirudienez eta *Directan* argitaratzen duenez... zeozer egingo zuen”.

Sarekada Gironan izateak ez dirudi kasualitatea denik.

Ez da kasualitatea, inolaz ere. Batez ere kontutan hartzen badugu Gironan plataforma antifaxistek, CDRek eta beste zenbaitek oihartzun handiko ekintza eta protestak egin dituztela. Gironan ere jarria dute begi bat. ●